

Natuurdoelanalyse Natura 2000-gebied Noordzeekustzone

verkort

Eindconcept

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp

Verkorte natuurdoelanalyse
Natura 2000-gebied
Noordzeekustzone

Projectnummer

51014441

Gecontroleerd door

René van Dijk

Klant

Rijkswaterstaat

Datum

08-05-2023

Versie

concept

Auteur

Britt Kriesch, Tessa Driessen,
Kars Hüsken en René van Dijk

Foto voorblad

Noordzeekust – wikimedia commons

Document referentie

NL23-648800269-47000

Inhoudsopgave

1	Achtergrond en doelstelling	4
2	Beschrijving Natura 2000-gebied Noordzeekustzone	4
	2.1 Instandhoudingsdoelstellingen.....	4
3	Huidige en toekomstige stikstofdepositie	6
4	Conclusie.....	15
5	Referenties	16

1 Achtergrond en doelstelling

Voor ieder in het Programma Stikstofreductie en Natuurverbetering (PSN) opgenomen Natura 2000-gebied wordt een natuurdoelanalyse (NDA) opgesteld. In het PSN is aangegeven dat er in 11 voortouwgebieden van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) stikstofgevoelige habitattypen aanwezig zijn. Hier moet een NDA voor opgesteld worden. Voor de gebieden zonder stikstofknelpunt, oftewel waar geen (naderende) overbelasting van stikstof aan de orde is, wordt een verkorte NDA opgesteld. Deze bestaat uit een AERIUS-berekening en korte onderbouwing. Eén van deze gebieden waarvoor dat geldt is het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone.

2 Beschrijving Natura 2000-gebied Noordzeekustzone

De overgang van de open zee naar land wordt in ons land gevormd door de Noordzeekustzone. Hiervan is het gedeelte tussen Bergen en de monding van de Eems als Natura 2000-gebied bestempeld. Deze zandige, dynamische kust is internationaal gezien een zeldzaam biotoop en herbergt lokaal grote hoeveelheden schelpdieren. Mede daardoor vormt het in de winter een belangrijk foerageergebied voor soorten als Zwarte zee-eend en Eidereend. Het gebied is ook een belangrijke kraamkamer voor mariene vissoorten. Het zuidelijke deel van het Natura 2000-gebied (ten zuiden van Petten) is pas eind 2008 aangemeld in Brussel in het kader van het aanwijzen van zeereservaten op de Noordzee (Noordzeekustzone, natura2000.nl)

2.1 Instandhoudingsdoelstellingen

In tabel 2.1 worden de instandhoudingsdoelstellingen weergegeven voor de habitattypen en Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten waarvoor het gebied is aangewezen (natura2000.nl).

Tabel 2.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone (natura2000.nl). (a) habitattypen, (b) habitatrichtlijnsoorten, (c) broedvogels, en (d) niet-broedvogels

(a) Habitattypen				
Habitatcode	Habitattype	Status doel	Oppervlakte ¹	Kwaliteit ¹
H1110B	Permanent overstromde zandbanken (Noordzee-kustzone)	definitief	=	>
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzee-kustzone)	definitief	=	=
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	definitief	=	=
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	definitief	=	=
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	definitief	=	=
H2110	Embryonale duinen	definitief	=	=
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	definitief	=	=

1: doelstelling voor oppervlakte en/of kwaliteit behoud: =, uitbreiding: >

(b) Habitatrichtlijnsoorten					
Soortcode	Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
H1351	Bruinvis	definitief	=	=	>
H1103	Fint	definitief	>	=	=
H1365	Gewone zeehond	definitief	=	=	=

Soortcode	Soort	Status doel	Populatie	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
H1364	Grijze zeehond	definitief	=	=	=
H1903	Groenknolorchis	definitief	=	=	=
H1099	Rivierprik	definitief	>	=	=
H1095	Zeeprik	definitief	>	=	=

1: doelstelling voor omvang en/of kwaliteit behoud: =, uitbreiding/verbetering: >

(c) Broedvogels

Soortcode	Soortnaam	Status doel	Aantal broedparen	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
A137	Bontbekplevier	definitief	20	=	=
A195	Dwergstern	definitief	20	>	>
A138	Strandplevier	definitief	30	>	>

1: doelstelling voor omvang en/of kwaliteit behoud: =, uitbreiding/verbetering: >

(d) Niet-broedvogels

Soortcode	Soort	Status doel	Populatie	Instandhoudings-doelstelling	Omvang leefgebied ¹	Kwaliteit leefgebied ¹
A017	Aalscholver	definitief	1900	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A048	Bergeend	definitief	520	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A137	Bontbekplevier	definitief	510	Slaap- en rustplaats	=	=
A149	Bonte strandloper	definitief	7400	Slaap- en rustplaats	=	=
A144	Drieteenstrandloper	definitief	2000	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A177	Dwergmeeuw	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A063	Eider	definitief	26200	Foerageergebied	=	=
A143	Kanoetstrandloper	definitief	560	Slaap- en rustplaats	=	=
A132	Kluut	definitief	120	Slaap- en rustplaats	=	=
A002	Parelduiker	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A001	Roodkeelduiker	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A157	Rosse grutto	definitief	1800	Slaap- en rustplaats	=	=
A130	Scholekster	definitief	3300	Slaap- en rustplaats	=	=
A169	Steenloper	definitief	160	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=
A062	Toppereend	definitief	behoud	Foerageergebied	=	=
A160	Wulp	definitief	640	Slaap- en rustplaats	=	=
A141	Zilverplevier	definitief	3200	Slaap- en rustplaats	=	=
A065	Zwarte zee-eend	definitief	51900	Foerageergebied	=	=

1: doelstelling voor omvang en/of kwaliteit: behoud: =

Habitattypen en leefgebieden van soorten zijn stikstofgevoelig wanneer de Kritische Depositie Waarde (KDW) kleiner is dan 2 400 mol/ha/jaar (van Dobben et al. 2012). Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone is aangewezen voor de stikstofgevoelige habitattypen H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal), H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur), H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks), H2110 Embryonale duinen en H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk). De overige habitattypen zijn niet gevoelig voor stikstofdepositie. Met zekerheid is verder vastgesteld dat stikstofgevoelige leefgebieden niet relevant zijn voor de aangewezen soorten (oordeel PAS programma 17 dec 2017¹ bijlage 3). Er zijn daarom geen leefgebiedkaarten opgenomen in Aerius. En er is daarom geen verdere uitwerking van herstelmaatregelen voor het behalen van het doelbereik nodig voor stikstofgevoelige leefgebieden in de Noordzeekustzone.

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0036751/2017-12-18>

3 Huidige en toekomstige stikstofdepositie

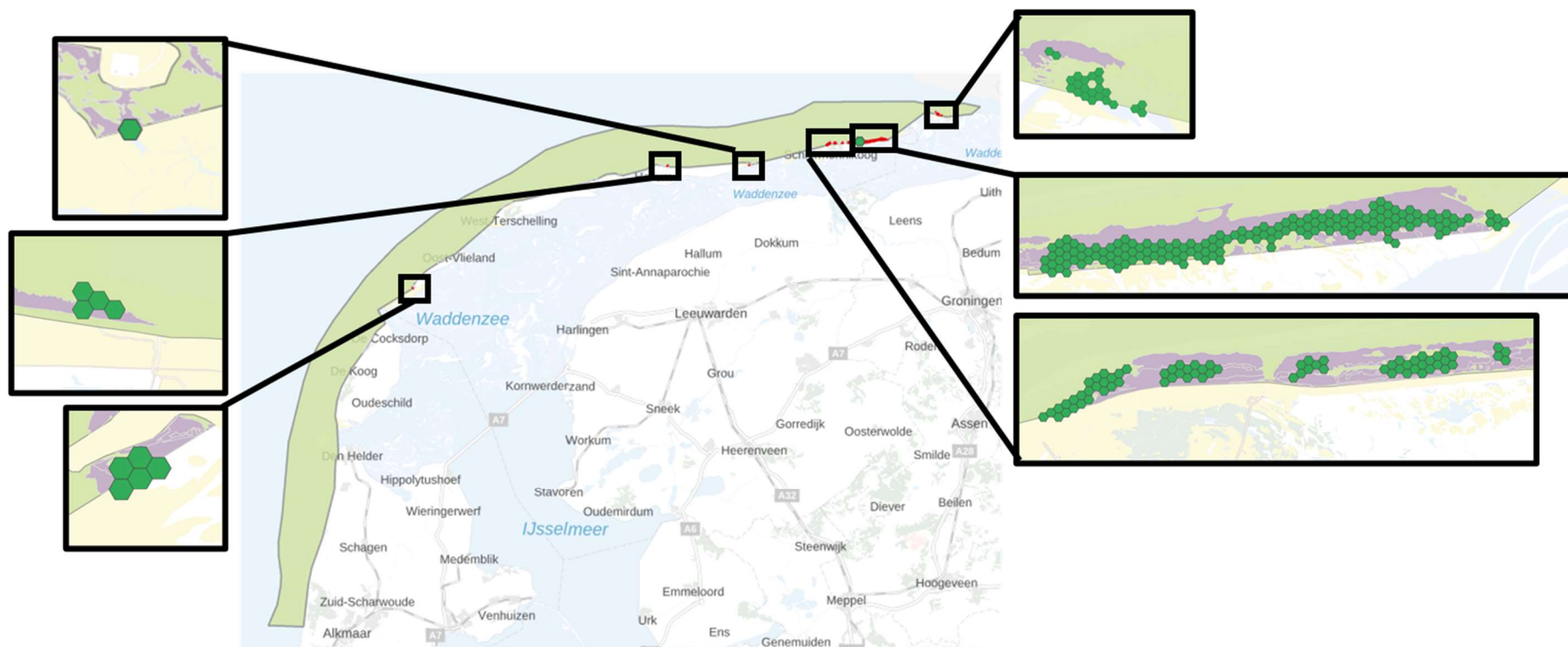
De KDW van de habitattypen H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (KDW = 1 643 mol N/ha/jaar), H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur) (1 500 mol N/ha/jaar), H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks) (1571 mol N/ha/jaar), H2110 Embryonale duinen (1 429 mol N/ha/jaar), H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (1 429 mol N/ha/jaar) wordt in de huidige situatie niet overschreden door de achtergronddepositie. Stikstof vormt daarmee in de huidige situatie geen knelpunt in het gebied Noordzeekustzone.

Uit figuur 3.1 blijkt dat de afstand tot de KDW in de komende jaren ook niet zodanig wijzigt dat de KDW zal worden overschreden: in alle vier jaren is er geen sprake van overschrijding van de KDW (op alle locaties >70 mol N/ha/jaar onder de KDW; AERIUS Monitor M22).

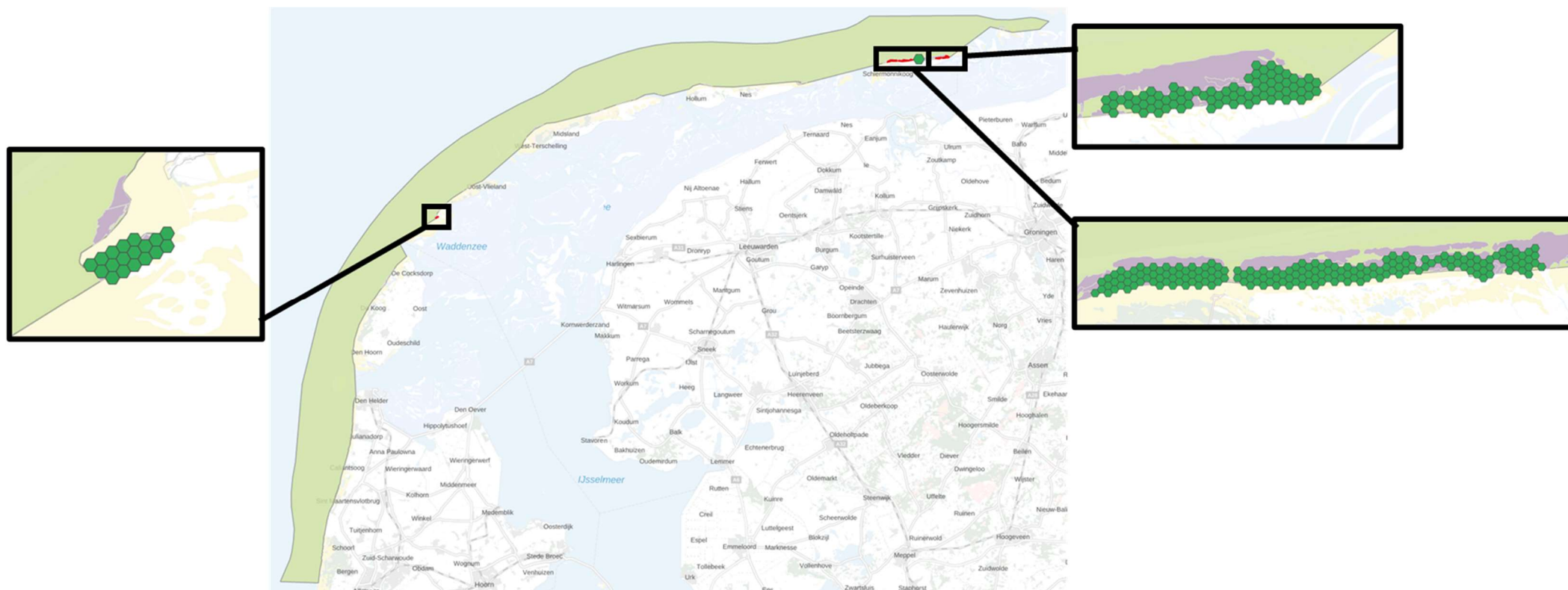
Figuur 3.2 toont de berekende depositietrend (verwachte depositie en spreiding) voor de stikstofgevoelige habitattypen in het gebied in de jaren 2018-2030. Hieruit blijkt dat de depositie richting 2030 naar verwachting verder afneemt.

Figuur 3.1 Afstand tot de KDW van stikstofdepositie binnen het habitattype per hexagon (AERIUS Monitor M22). Het habitattype komt binnen het gebied alleen op de weergegeven locatie voor, en voor alle habitattypen is er geen verandering in qua overschrijding tussen 2018 en 2030. De donkergroene hexagonen geven aan dat de achtergronddepositie op >70 mol N/ha/jaar onder de KDW blijft. De ligging van de overige, stikstofgevoelige habitattypen is weergegeven in paars. De lichtgroene arcering geeft de begrenzing van het Natura 2000-gebied aan.

H1310A – Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)

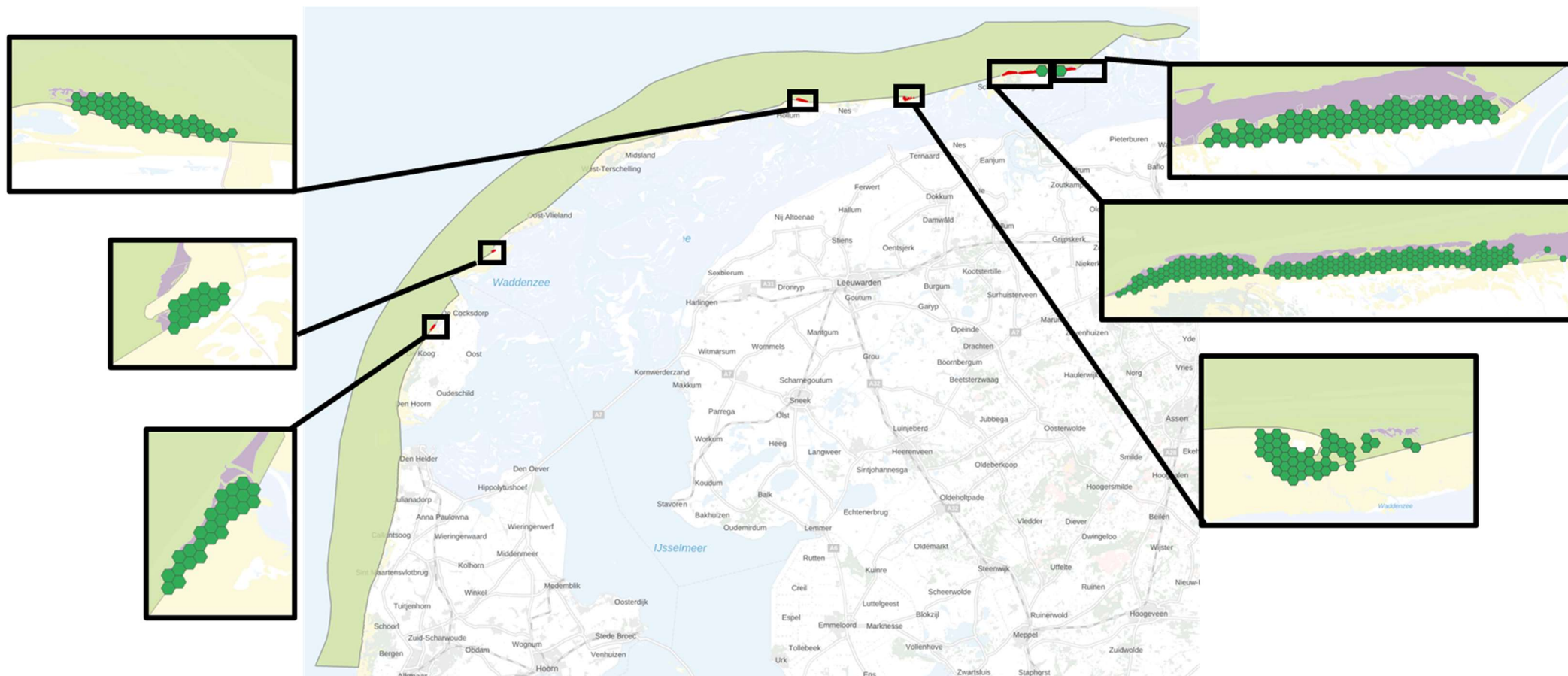

H1310B – Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)

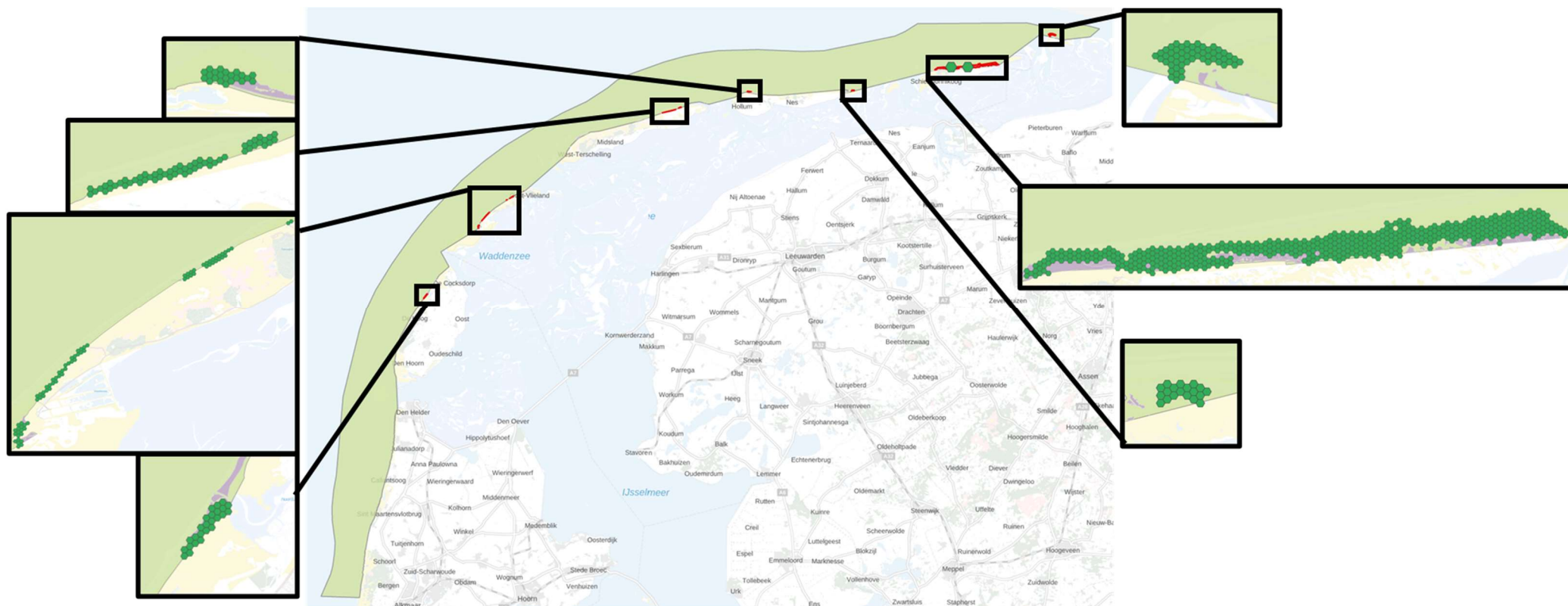

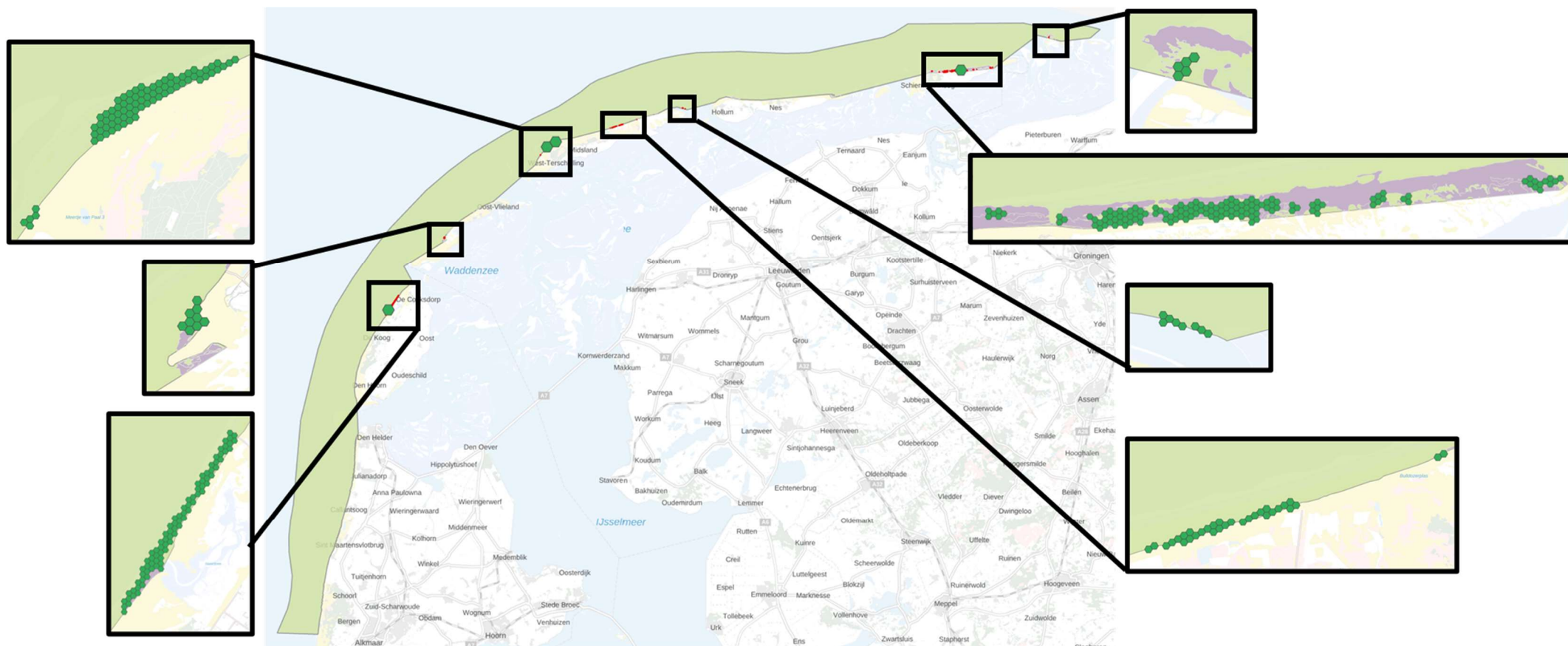
H1330A – Schorren en zilte graslanden (buitendijks)

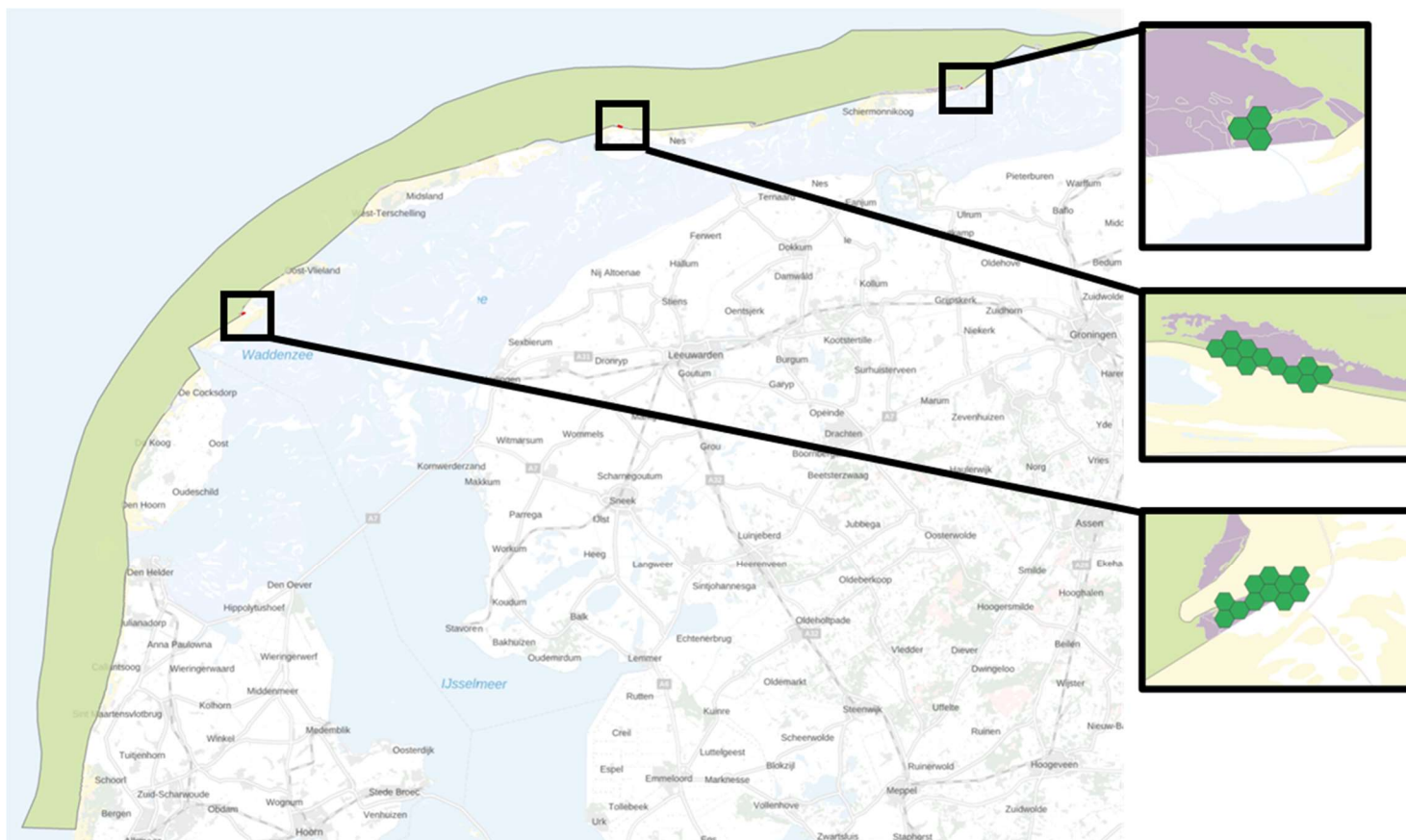
H2110 – Embryonale duinen

ZGH2110 – Embryonale duinen

ZGH2190B – Vochtige duinvalleien (kalkrijk)

Figuur 3.2 Links: de ontwikkeling van stikstofdepositie (in mol N/ha/jaar). De roze balk in het midden van de staven is het gewogen gemiddelde van de depositie. Het getal boven de staven is het 90-percentiel van de voorkomende depositiewaarden en het getal onderin de staaf is het 10-percentiel van de voorkomende depositiewaarden binnen het habitatype. Rechts: de mate van overbelasting door stikstof per habitatype. Het percentage van het oppervlakte van het habitatype waarvoor de achtergronddepositie de KDW overschrijdt. Bron: AERIUS M22.

H1310A Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal) (KDW 1 643 mol N/ha/jaar)

H1310B Zilte pionierbegroeiingen (zevetmuur) (KDW 1 500 mol N/ha/jaar)

H1330A Schorren en zilte graslanden (buitendijks) (KDW 1 571 mol N/ha/jaar)

H2110 Embryonale duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

ZGH2110 Embryonale duinen (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

ZGH2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk) (KDW 1 429 mol N/ha/jaar)

Voor alle stikstofgevoelige habitattypen geldt dat de gemiddelde stikstofdepositie, en ook het 90-percentiel, aanzienlijk onder de KDW ligt. De depositie neemt bovendien richting 2030 volgens AERIUS M22 verder af zonder aanvullende bronmaatregelen. In de huidige situatie en richting 2030 is er op geen enkele locatie sprake van een overschrijding van de KDW.

4 Conclusie

In de huidige situatie wordt de KDW van de stikstofgevoelige habitattypen waarvoor het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone is aangewezen niet overschreden door de achtergronddepositie. De depositie zal in de komende jaren naar verwachting verder afnemen, zodat ook dan stikstofdepositie geen knelpunt zal vormen voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor de in het gebied aangewezen habitattypen en soorten.

5 Referenties

Programma aanpak stikstof 2017. wetten.nl - [Regeling - Vaststellingsbesluit programma aanpak stikstof - BWBR0036751](#) (overheid.nl)

van Dobben, H.F., R. Bobbink, D. Bal, and A. van Hinsberg. 2012. *Overzicht van kritische depositiewaarden voor stikstof, toegepast op habitattypen en leefgebieden van Natura 2000*. Alterra (Wageningen).